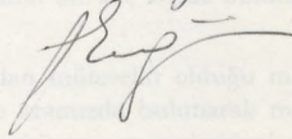

İnci ENGİNÜN

ABDÜLHAK HÂMİD'E MEKTUPLAR

Türklük Araştırmaları Dergisi: Yıl 1988, Sayı 4'den ayrışım

Sayın Taha Toros'a.
7 Haziran 1994

TÜRK TARİH KURUMU BASIMEVİ—ANKARA

1989

ABDÜLHAK HÂMİD'E MEKTUPLAR

İnci ENGİNÜN*

Hâmid'e yazılmış mektuplardan elime geçmiş olanların metinlerini aşağıda veriyorum. Bu mektupların hepsi Hâmid üzerinde yaptığım araştırmalar sırasında bulunmuştur ve hepsinin aslı İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanlığı'nda muhafaza edilen belgeler arasındadır. Bunların varlığından beni haberdar eden ve onları inceleyerek yayımlamama izin veren sayın Prof. Dr. Fahir Yeniçay'a teşekkür borçluyum.

Bu mektuplar Hâmid'e hayatının son yıllarında gönderilmiştir. Aşağıda Kâzım Özalp, Celal Sahir, Faik Âli, Rıza Tevfik'ten birer ve Sami Paşazade Sezayi'den üç mektubun metni, her hangi bir incelemeye tâbi tutulmadan sırasıyla yer almaktadır. Bu mektuplardan sadece Kâzım Özalp'inki "B.M.M. Reisliği Hususi" antetli kağıda daktilo ile yazılmıştır. Öteki mektuplar eski harflerledir.

B.M.M. Reisliği

Hususi(tarihsiz)

Bay Abdülhak Hamit Tarhan

Mektubunuzu aldım. Samimî duygularınıza teşekkür ederim. Tarhan adı hakikaten çok güzel ve iyi mânâlı bir Türkçe kelimedir, bahusus dedelerinizin bu nâmı taşımış olmaları size çok lâıyk bir soyadıdır. Şunu da haber vereyim ki kelime çok güzel olduğu için bunu Gümrük ve İnhisar bakanı Ali Rana Bey soyadı olarak sizin mektubunuzun vusulünden evvel almış ve tescil ettirmiştir. Gazetelerde bu soyadını alan bazı kimseler olduğunu okudum. Yeni çıkan kanuna nazaran bir beldede ve bir köyde aynı soyadının taşınmaması ve bunun haricinde bu adın bir kaç kişide bulunabileceği yazılıdır.

Meclise devam edememeniz rahatsızlığınızdan mütevellit olduğu malumdur. Yakında kesb-i âfiyet etmenizi ve yine aramızda bulunarak me-saimize iştirak etmenizi temenni eder ve bilvesile hürmet ve muhabbetlerimi arzederim.

K.Özalp

* Prof. Dr., M.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi

19 Mart 1932

Efendim büyük kardeşim,

Bak birkaç gündür sana gelmek, kavuşmak değil cevap yazmak iktidarını bile kendimde bulamıyorum. Bu niçin? Bilmem, sen bilirsin.

Hayâlin verdiği bu za'f-ı aczi pâmâl ettiğim nihânlarım vardır. Kusura bahsediyorsun, kusur hep bu küçük kardeşimde.

Kerem-bîn u lutf-ı Hudavendigâr

Güneh bende kerdest u o şermsar

Senden haber almadığım zaman da yoktur. Bu dil-i harâbın mütevec-cih olduğu mihrap sensin. Bugünlerde ve belki bugün gelirim. Madam'a arz-ı hürmet ederim. Bâki senin sıhhat ve âfiyet büyük biraderim efendim.

Sezayi

5.2.1935

Büyük kardeşim efendim,

Saylavlığa tekrar intibahın tabî idi. Onun için memnuniyetten başka diyecek bir şey yok.

Şimdiye kadar cevaba cesaret edemediğim sana mektup değil kendimi göndermek istedim. Kendim beni dinlemeğe başladı. İcbâra karşı inat ediyor. Bugünlerde halim, mecalim yok diyor. Senin varlığın onun yok dediği mecali yakında iade eder. Ben de gelir hem seni hem Madam'ı göreyim ihya olurum. Sağ ve var ol efendim kardeşim.

Sezayi

Mart 1935

Efendim, büyük kardeşim,

Maçka Palas'a üç kere telefon ettim. Semaya çıkan feryatlar gibi üçü de cevapsız kaldı. Dün bir hitabeni aldım. Memnun oldum diyemeyeceği.

Çünkü Sadi'nin:

Kerem-bin u lutf u mürüvvet-nisâr

Güneh bende kerdest u o şermsâr¹

¹ (O) kerem ve lütuf sahibi, mürüvvet saçıcıdır. Kul günah işler ve o utanır.

Vâkıâ benim günahım bana değil, göklere, bulutlara kendisinden hiç bir haber gelmeyen Balkanların bilmem hangi buzlu dağlarından esip gelen rüzgârlara aittir. Bana ait bir şey varsa, ilk fırsatta gelip seni görmek ve Madam Lüsyan birader-i edebimize arz-ı hürmet etmektir.

Hakan çıkmış. Müjdecilerini geçerken gördüm. Kendisinin de bana gelmesini rica edeceğim. Gene büyük Acem'in bir iki mısraı:

Ger hâne muhakkar est u târik²

Heyhat ki çün tu şâh-bâzî

Teşrif-i dehr be âşiyâna³

Ben bu Farisi şiirleri okuduğum veya zikrettiğim zaman garp gözümden silinir ve kendimi tamamiyle bir baharistan-ı şarkta daha doğrusu dünyanın hiç bir tarafından hiç bir haber gelmeyen ve Sadi ile Hafız'ın şiirinden başka bir kelime söylenmeyen İran'ın ıssız bir çölünde, kumların üzerinde düşünüyorum sanırım.

Sağ ve var ol, iki gözüm Hâmid'im.

Sezayi'n⁴

Cünye, Lübnan 15 Teşrin-i evvel 1932

Mürebbi-i vicdanım pek sevgili büyük biraderim efendim,

Gurbet ellerine düşeli bugün on sene oluyor; bu uzun müddet zarfında size galiba ancak iki defa mektup yazabildim. Bunun sebebini pek iyi bildiğiniz gibi karşı derece-i ihlâs ve meveddetimi de hakkıyla takdir ettiğiniz için bu hareketimi bir eser-i ihmal addetmeyeceğiniz de bence şüphesiz. Binaenaleyh vicdanım teveccüh ve muhabbetinizden emin ve her halde mutmaindir. Size çok yazmadım, lâkin her nerede bulundumsa vicdanımı nur ile dolduran büyük ve asil ruhunuz daima benimle beraberdi ve beni hasenata tevcih için rehberdi. Nesîm-i maneviyetinizle muhat buldukça sizi düşündüm, sizi düşündükçe de vatan hasreti duymadım, çünkü

² Eğer ev, küçük, dar ve karanlıksa.

³ Heyhat ki, senin gibi bir şahin kuşunun yuvaya dönüşü feleği şerefendirir.

⁴ Mektubun üzerinde (başlığında) şunlar yazılıdır: "Mektupta yaptığım bu çizgileri bilmem sen affeder misin? Ben affetmiyorum."

vatanımı bütün kemâlât-ı insaniyesiyle, asalet-i maneviye ve nezahat-i edebiyesiyle benim nazarımda şerefle temsil eden hemen sizin şahsiyet-i bergüzidenizdir.

Can vermeyim mi gurbete kim bîm-i ta'neden

Yâd-ı vatan figanıma sensiz bahânedir

(Fuzulî)

Bugün size şu mektubu yazışıma sebep, mahzâ bir eserş-i tesadüf olarak elime geçen bir İstanbul gazetesinde gördüğüm resminizdir ki şerefli ömrünüzün sekseninci sene-i devriyesini tes'îd için tertip olunan halle münasebetiyle basılmış imiş. Bu gazete nüshasına geçen gün bir dostum birkaç kitap sarakak bana göndermişti. Böyle garip bir tesadüfle resminizi görmek bana nasip ve müyesser oldu, çünkü hemen hiç gazete okuduğum yoktur. Sizi hamdolsun kemal-i afiyet üzere buldum ve son derece sevindim. Hakkınızda yazılan makaleyi de okudum; Türklerin kadir-şinaslığını tahsin ettim, hattâ gözlerim yaşardı. Benim için ıyd-ı ekber olması lâzım gelen bu vak'adan pek geç haberdar olabildiğime hem çok keder ettim hem de utandım. Tükiye'den mehcûr olduğuma da ancak o gün için yandım. Ani bir sar'a-ı heyecan ile bütün benliğim sarsıldı, size raşedâr elleriyle şu mektubu yazıyorum. Bu haflede asıl ben hazır bulunmak isterdim. Sizin vicdanları tehzib eden eserlerinizin Türk ümmetine ne kadar ulvî ve nezih bir (güzellik duygusu) ne kadar insanî bir iyilik neşesi ve ne kadar lahuti bir zevk izafe etmiş olduğunu herkese ben kendi lisan-ı ihlâs ve minnetim ile arz etmeliydim. Yazık!. Bulunamadım. Ömrümde en güzel bir fırsatı kaçırdım ve yalnız bugün ve ilk defa olmak üzere menfi olduğumu hissediyorum ve samîm-i vicdanımda takat-sûz bir acı duyuyorum. Fakat yine size Şükran-ı nimet ma'razında şunu tekrar söylemek isterim ki bana bahşişiniz pek büyük ve pek kıymetlidir. Ben henüz mektep çocuğu iken bile lâyemût eserlerinizin ruhumda îka etmiş olduğu lâhûti heyecana kendimi kaptırmıştım. O, öyle bir nefha-ı aşk idi ki ona en bayağı bir adam tutulsa mutlaka artist ve şair olur. Eğer şairse feylesof olur. Feylesof ise hakîm olur. Hakîm ise peygamberlik mertebesine varabilir. Ben ancak biraz şair ve mütefekkir olabildim ki bu da sizi anlamağa muvaffak olabilmek için sarfettiğim himmetin mükâfatıdır. Size intisâb şerefi için bana bu kadar nimet yeter. Sizden aldığım bu terbiye-i ilhâmiyenin bir büyük fazlı da şudur ki, zevk-i manevide bu mertebeye varâilenler ve bu neşeye erebilenler hafv u reca kaydından ve zulm ü sitem endişesinden

tamamiyle azade olurlar. لاخوف عليهم ولاهم يحزنون ¹ Ben bu saadet-i âzâdegîyi buralarda idrâk ü hiss ü tayakkun ettim. Hakkıyla anladım ki bahtiyarlık o ulvî zevke kabil ve nâil olabilmektedir. Ben bu zevk ile cidden bahtiyarım ve onun için de tamamen “optimiste”im. Sadi’yi ve eserlerini vaktiyle okumuş olduğum büyük adamların hepsini, şimdi çok daha iyi tanıyorum ve sizin yüksek maneviyetinizin delâlet-i edebiyesiyle tamamen anlıyorum. Burada (dünyanın en dilber, en asude ve azâde köşelerinden biri olan Cünye şehrinde!) sahilhânemin balkonundan dağlara, denizlere, portakal ve muz bahçelerine ve yıldızlara, derin bir hiss-i meftuniyet ve memnuniyetle baktıkça Sadi’nin şu eytini (Sûre-i Hamd) gibi her akşam ve her sabah okuyorum:

Be-cihân hürrem ü şâdem ki cihân-hürrem ez ost!

Âşıkân ber hem-i âlem ki heme âlem ez ost!²

Binaenaleyh artık herkesten ve her şeyden hoşnûdum. Kimseden şikâyetim kalmadı ve saadet-i hayat için bir habbeve hâcetim kalmadı.

Marabe-cihân hoşter ez in yek dem nîst

K’ez nîk ü bend endîşe vü ez kes gam nîst!³

Şu son on senelik azade hayatım, müstesna mukadderatım hakkında ciddi tetebbuat yapabilmek için bana en büyük fırsatı verdi. Kendi vicdanımla başbaşa kaldım. Kendi nefsimle iyice tanıştım. Zihnimi öteden beri ta’ciz eden muammaları hal için artık aklıma değil, ancak vicdanıma danıştım. Bu sayede birçok hakayık-ı enfûsiyeye muttali olabildim ki bir müddetten beri onların mazbatasını tertib etmekle meşgulüm. Hattâ pek mümin ve mu’tekid bir adam gibi bütün a’mâlîmin hesabını vicdanımla gördüm ve seyyiat ve hasenâtımı kendi mizân-ı iz’ânımla tarttım. Bütün bu tetebbuat ve iştigâlâtımda âmil-i müessir olan kuvvetlerden biri de sizin nüfuz-ı maneviyetinizdi. Bu uyanıklık neşesiyle yeniden tahsil-i ilme koyuldum ve dünyada benim için hemen her şeyin mânâsı ve kıymeti bir-

¹ *Lâ havfun aleyhim ve lâhum yahzenun.* Yani; onlara hiçbir korku yoktur, mahzun da olmayacaklardır. (Bakara suresi, ayet:112).

² Cihan kendisiyle memnun olduğu kimseden dolayı ben de dünyadan hoşum. Bütün âleme âşığım, zira bütün âlem ondan meydana gelmiştir.

³ Benim için dünyada ondan daha hoş bir an yoktur. İyi ve kötü hiç bir şeyden, hiç kimseden üzüntümüz, endişemiz yoktur.

denbire değişiverdi. Kâinât-ı âfâkiye ve enfüsiyede nokta-ı nazarım da değişti, tarz-ı telakkiyatım da!... Eski malumatımı hafızamın kara tahtasından tamamiyle sildim ve iyi bildim ki tahsil-i ilm emrinde yanlış başlamışım; ve ilmi beyhude münakaşat ile tahsil olunur zannederek şimdiye kadar İstanbul'da şeytan taşlamışım. Bu hadd-i irfana varınca birdenbire sizi düşünmeğe yine mecbur oldum ve hiç bir mesele üzerine hiç bir kimse ile hiç bir vakit münakaşa etmemiş olmanız nazarımda pek mânîdâr göründü ve o mânâyı da idrak ettim ve sizi bizim gibi muâraza ve münakaşât-ı ilmiyye ile izâ'a-i vakt eden muâhirîn gürûhundan çok âli bir mevki-i maneviyette gördüm. O şevk ile ve bu anlayışla yeniden iradet gösterip gayrete geldim. Okumuş olduğum büyük adamları yeniden okudum ve okuduklarımı, pek mühim tecârib-i enfüsiyemle mukabele ve tefsir ettim. Çok iyi anladım ve o kadar sevindim ki ömrümde böyle bir saadete bir an için bile olsun mazhar olabilmiş bulunduğumu hatırlayamıyorum. Bu ne garip mazhariyettir ki bu hücre yerlerde ve sizin ilhamâtınızın delâleti ile ikmâl-i tahsil etmekteyim mukaddermiş!... Benim size karşı derin hürmet ve minnetime sebep budur. Yalnız sizin mucize-perdaz olan hünerverliğinizi takdir etmekten ibaret bir his değildir. Binaenaleyh kemâle ne kadar hizmet ve himmetiniz olduğunu hiss-i şükran ile size arz etmek herkese bildirmek için şu satırları yazdım. Şu mühim ciheti düşünmekten de kendimi alamıyorum ki beni sevgili memleketimden nefyetmemiş olsalardı, ben yine karga derneğinde siyaset namına nefes ve ömür tüketmek suretiyle kendimi azîm bir delâlette kurban etmiş olacaktım ve bu zevk-i hürriyete ve neşe-i irfana vâsıl olamayacaktım. Onun için katiyen emin oldum ki herkes bana iyilik etmiştir; hattâ beni baba ocağından ve ana kucağından tard u nefyedenler bile!... Onlara da ziyadesiyle minnettarım. ⁴عسى أن تكروها شيئاً فهو خير لكم. ayetinin asıl mânasını şimdi iyi anlıyorum ve bu anlayışım onların himmeti sayesinde. Onun için onları da cidden şükr ile yad ediyorum ve seviyorum.

Başka bir söyleyeceğim kalmadı. Size bir iki resim takdim ediyorum ki beş altı ay evvel ömrümün altmış beşinci sene-i devriyesini ikmâl ettiğim gün alınmıştı. Göreceksiniz ki kuvvet ve sıhhatim otuz sene evvelkinden çok iyidir ve ikinci gençliğimi yaşıyorum. Bu feyze sebep kendi istediğim gibi hür ve gamdan azade yaşamaya nâiliyet ve muvaffakiyetimdir. Memlekette de istediğim saadet bu kadarlık bir nimet-i rahattan ibaretti.

⁴ "عسى أن تكروها شيئاً فهو خير لكم": Yani; Allah onda bir çok hayır takdir etmiş bulunur. (Nisa süresi, ayet: 19)

Refikam Nazlı ve küçük oğlum Nazif ile beraber mübarek ellerinizden ve maşrı-ı irfân olan nâsiyenizden öperiz. Lâyemût olduğunuza kanaatimiz câzim olduğu halde afiyetinize her an dua etmekteyiz. Muhterem ve muazzez Lüsyen Hanımefendi'ye temenniyat-i hâlisânemizi ve derin hürmetlerimizi takdim ederiz, efendim.

Minnettâr kardeşiniz

Rıza Tevfik

Hamiş: *Arzîler* ünvanlı eserinizi çok dikkat ve büyük bir zevk ile şu günlerde okudum. Çok memnun ve müstefid oldum. Çok da düşündüm. Lisan bahisindeki mülâhazatınız -mübalâğasız- izhar-ı kerâmet kabilinden bir nüfuz-ı nazardır. Bütün kitap pek mühim bir eserdir.

Dostlarımdan bir zat bana bugünlerde göndermiş olduğu bir mektupta sizi Sezayi Bey'le beraber Büyükanayot klübünde görmüş olduğunu ihbar ve beni mesut etmek için tamamiyle afiyette bulunduğunuzu da sureti mahsusa da tebşîr etmişti.

Refika ve Nazif ve ben sizin bir fotoğrafınızı istiyoruz. Eğer bunu tedarik etmek sizce ednâ bir zahmeti mucip olacaksa İstanbul'da bulunan küçük kızım Munise, emriniz mucibince onu lâzım gelen fotoğrafçıdan alıp bize gönderecektir, ve sizi bizzat ziyaret edip bu mektubumu hürmetle takdim edecektir efendim⁵.

Ankara, Yenişehir 5 Şubat 1935

Sultanım ve Sultan-ı cihân,

Her gün nelere ve kimlere hayat ve hareket verdiğini bilmeyerek doğan güneşinkinden daha yaşlı bir hadise-i tabiat olan doğuşunuzun seneyi meymene-i devriyesine müsadif bugünü ne kadar isterdim ki ellerinizi bizzat öperek tebrik edeyim. Çok yıllardan beri hüsrân -pûş olan nasib-i garîbime bir zamandır da türlü türlü şekillerde hicran-be-dûş olmak mukadder imiş?

Tahattur-nâme-i tahassür-efzânızı birkaç gün evvel hürmet ve memnuniyetle aldıydım. Tazammum ettiği alâka-ı müşfikayı hasail-i ulviyenizin

⁵ Bu mektubun son sayfasının arka yüzünde kurşun kalemle şunlar yazılıdır: "Kızım, Abdülhak Hâmid Bey'e yazdığım mektubu temiz bir zarfa koy, resimleri de içine koy öyle götür, kendin takdim et."

tecelliyat-ı tabiyesinden addettiğim için teşekkürle değil, teessürle karşıladım. Bu teessür sizi müteessir bilmektendir. Benim işsizliğimden müteessir. Fakat bilmem ki bu teessüre değer mi? Esasen benim gibi esâfilin ekâbir idaresinde ve eali memleketinde işsiz kalmasından tabîi ne olabilir?

Fakat üzölmeyiniz yine bizim Allah adamları için asıl işsizlik ve asıl felâket manevî ruhanî işsizlik değil midir? Bizse Allah'a şükür bunsuz değiliz. Bu âlemde kendimize acımayalım ve ancak bunsuz oldukları için ne yapacaklarını zaten uçarak geçip gitmeğe mahkum vakitlerini nasıl geçirip öldüreceklerini bilmeyerek kendilerine ukul-ı evvelîn ve ahirinin tasavvur ve tahattur edemeyeceği beht-âver ve hıred fersâ işler icad eden ve bir dürûğ-ı fûruğ veya bir fûrûğ-ı dürûğ içinde yaşayan zavallılara fakat yine mürüvet ve ref'etle acıyalım sultanım.

Evet Allah'a şükür biz onsuz değiliz. O meşgale-i asîle ve celileden mahrum değiliz: İşte en büyük muhalled eserleri tercüme ile vaktimi ihya ve fikrime tenmiye ediyorum, yahut daha doğrusu (okudukça cehlim artıyor) diyen Sokrat'ın veya:

En sonraki ilmimiz cehâlet

diyen şair-i melek-simâtın şehrhâ-ı ilâhîsinde sadakatla yürüyerek bu yolda reviş ve verzişle cehlimi takviye ediyorum. İşte fitrat-ı feyyazenin bana bahşetmeğe beni lâyıık gördüğü beş çocuğumun cedleri Said Paşa'nın ve hepsi şair hepsi fazıl daha bilmem ne kadar cedlerinin şânına lâyıık bir suretle yetiştirmeye çalışıyorum. Halbuki üstadım ve sultanım kimleri bilirim ki bunlara benzer değil-hâşâ- her hangi bir cenînin vâlidî olabilmek için milyonlarını fedaya hazırdırlar.

Dahası var: Bu çok müşkil ve tabîi ki müt'ib hattâ takat-şiken meşgaleler miyanında fakat yine şiiir dininin âyin-i mübînine takvâşîârâne riayet etmekte de kusur etmiyorum. Bunlar az şeyler az iş midir? Mamafih bunları geçelim.

Ve daha yakın bir şen'iyete gelelim. Büyük kardeşiniz Fuzuli ne diyor:

Zamane içre mücerreddir intikam-ı zaman

Hemîşe yahşiye yahşi yamana yaman

Ve siz tercüman-ı Kur'an ve lisan-ı Yezdân olarak ne diyorsunuz?

Âtiyi yakın yaratmış Allah

Amennâ ve lillah dürrü kail

Celâl Nuri'ye reva görülen kadir-nâ-şinaslık ve haksızlıktan-bu zamanda en tabîî işler bunlar olduğunu bilmekle beraber-çok müteessir oldum. Bu teessüre itiraf edeyim ki biraz da temiz bir hodgamlık karışıyor: Kaderim beni sürüp, sürükleyip yolladığı ve içinde daha ne kadar kalacağımı gaybı bilenden başka kimsenin bilmediği ve bilemeyeceği bu garip yerde Celâl Nuri huzuruyla ve nuruyla beni gâh u bi-gâh tesliye ve tenşit ederdi! Ne yazık!

İbrahim Alaaddin için de öyle. Bu edib acaba Süleyman Nazif'e bir âbide yapmak istediği için mi bu akıbete uğradı. İhtimal diyeceksiniz ki "zannetmem çünkü ona muazzam bir mezar yaptılar". Evet mezar yaparlar, hem de memnunen, fakat böylesinden hoşlanmazlar.

Büyük ve kâinat kadar dolu başınızı bî-ser ü bün şeylerle daha fazla ağırlatmayayım, yahut ağırtmayayım.

Bütün ailem efradı ellerinizden öperek daha birçok seneler başımızda kaim ve daim olmanızı en büyük eserlerinden biri olduğunuz Cenab-ı Hak'dan niyaz ediyor. Bana gelince, ben de hele bu mübarek günde velev uzaktan pîş-gâh-ı dehâet-penâhınızda diz çöküp ayaklarınızı öpmekle işte başucumda duran bir resminizdeki bir ithafnâmede dediğiniz gibi "Şâir-i semâ-karîb" olurum. Bâkî Allah cümlemizi tercihen gurur ve gaflet denilen a'zam ve akbah âfâta duçar olmak felâketinden muhafaza ve vikaye buyursun. daima en büyüğümüz ve efendimiz.

Melekü's-siyaneyeye şükranlarla, hürmetler

Abd-i müebbediniz

Faik Âli

30 Kanunsani

Muhterem dostum ve şairim efendim,

Mektubunuzu memnuniyetle aldım, teşekkür ederim. Benim rahatsızlığım bütün bütün geçmedi, fakat iyiceyim. Sizin teşriflerinizdeki esbâb-ı teahhuru Cavid söylemişti. Bittabi teessüflerle telakki ettim. Zaten son zamanlarda adi bir hükümetin size karşı gösterdiği hareket-i sefileyi de ne büyük teessüflerle telakki etmiş ve mefahirine hürmet etmeği bilmeyen

milletlerin sefil derekesine bu zavallı halkı düşüren hey'ete hasım olmuş-tum. *İlhan* hakkında Cahid'le görüştüm. Kendisi eseri gazetede tefrika etmek ve bin nüshalık ilk tab'ını gazete hesabına yapmak üzere 100 liraya iştiraya razıdır. Fakat bu paranın def'aten tesviyesi *Tanın* için kabil değildir. Bu cihetle ilk taksidini peşin vermek ve diğer dördünü birer ay vade ile vermek üzere beş taksitte tesviye edebilecek. Bu karşılık gösterilerek para tedariki kabil olmak ihtimaline mebni diğer dört taksit için bonolar da verilebilir. Bu suretin arzı maddî imkânsızlıktandır. Aksi halde emr-i âlinizin aynen ıskasını Cahid her halde kabul ederdi. Eserin esnâ-yı tab'ında lâzım gelecek ihtimamı da emir buyurursanız memnuniyetle ifa ederim. Şeriat-i maruza münasipse eseri irsal buyurun. Cevabınıza intizardım. Tahassüratımı arz ile takdim-i ihtiramat ve refikamla çocuklarımın hürmetlerini de iblag ederim muhterem ve sevgili şairim.

Celâl Sahir

اندره بشیر ۵ سباط ۱۹۴۵

سلفم و سلفه جلاله

صکون نزه و کیده حیانت و حرکت و بردن بی بلید برک و غمانه لوتکونه و احسانه
 بر عادت و طبیعت اولاد و فرستادن شریقه در بر منته صاف و لوفی نه نازار استرم
 اللذیری بافتن او برین بیز ایدوم . چیده بلید بر روی خراخوسه اولاد نصیب بر
 برسانده نور لوتور لوتور سلفده کجا نیدوسه اولاد تقدیمه نه بیام ؟!
 خطایا انحراف ازین برنای لود اول حوض و توتنه آیدیم . نضه اندیکه عود
 متفقدی خصای علی کوز نجیبانه جمیع سنده عدلیم اوجوه تشکر و حق نازه
 فایزیدوم ، بوناز سری نازار بلید و ... اسم استیلا کابر اداره ...

فما سنده و احاطه طبیعتی نه اویبر ؟
 فقط اوزده کوز ؟ نه بزمی الله او امی کویه اصل استیلا و احاطه نوت
 صوری و روحانی استیلا و کاید ؟ برسه اللاتیکه بوناز و من . دهانه
 ندره اجبابالم و آنچه بوناز اولوزی کویه نیایه عقلمی ، خانا او چیده
 کجیب کید علم و تقوی حاصل کیده اولوزده کلمه بی بلید برک کید برنه
 عقول اولیه و احضیک نوره فقط ایده برین جلی برناده و خدرنا استیلا
 ایجاد ایدیه و بر روع ذوق اویا بر روع ذوق ایدیه با نیایه زاد اللذیره
 فقط به سوده و آئنده ایدیم سلفم

Handwritten text in Ottoman Turkish script, likely a letter or document, written in a cursive style. The text is dense and covers most of the page, starting from the top right and moving downwards. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

